

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Ophævelse af erklæringsadgangen for unge født og opvokset i Danmark m.v.)

I. Høringen

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, HK/Danmark, Indvandrerådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Landsforeningen Adoption og Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Lærernes Centralorganisation, Mellempolkeligt Samvirke, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Politiforbundet i Danmark, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Red Barnet, RCT – Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Rotary Denmark, Røde Kors Asylkontoret, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, samtlige byretter, SOS mod Racisme, Statsborger.dk, Statsforvaltningen, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigudvalget, Uddannelsesforbundet, Uddannelsesstyrelsen, UNHCR, Ægteskab uden Grænser og 3F.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatrådet, Børnerådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen Adoption og Samfund, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, SOS mod Racisme, Statsforvaltningen, Sydslesvigsk Forening, samtlige byretter (ved Præsidenten for Københavns Byret), Vestre Landsret samt Østre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Indfødsretskontoret

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Ref.-nr. 1781410

Bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten.

II. Høringsvarene

1. Generelle bemærkninger

Dansk Arbejdsgiverforening, Den Danske Dommerforening, Færøernes Landsstyre, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Statsforvaltningen, Sydslesvigsk Forening, samtlige byretter (Præsidenten for Københavns Byret), Vestre Landsret samt Østre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Børnerådet kan ikke tilslutte sig lovforslaget.

Dansk Flygtningehjælp finder, at det er urimeligt, at man igen ændrer i retstilstanden omkring indfødsret.

Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination og SOS mod Racisme er enige i den del af lovforslaget, der sikrer børn en bedre retsstilling i henhold til lovforslagets § 2, men tager skarpt afstand fra ophævelsen af erklæringsadgangen i § 3 A. Det anføres, at ophævelsen af § 3 A vil ekskludere de unge fra fællesskabet, hvilket vil være meget skadeligt for integrationen. Det anføres i relation hertil, at mange unge i forbindelse med en naturalisationssag vil være ude af stand til at bestå Prøve i Dansk 3, ligesom genindførelsen af indfødsretsprøven vil udgøre endnu en hindring.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater konstaterer med glæde, at lovudkastet indeholder den foreslåede ændring af § 4 i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret). Det er herudover foreningens opfattelse, at der ved ophævelsen af bestemmelsen i § 3 A stilles unødvendigt vidtgående krav til personer, der er født og opvokset i Danmark, og som nu vil være henvist til at søge om dansk indfødsret ved naturalisation. Det forekommer foreningen stødende, at disse personer fremover skal opfylde betingelsen om bestået Prøve i Dansk 3.

Institut for Menneskerettigheder mener, at det er velbegrundet at ændre § 4 i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), men finder ikke, at indfødsretslovens § 3 A bør ophæves.

Rådet for etniske minoriteter finder, at ophævelsen af § 3 A er et stort tilbageskridt for integrationen af børn og unge med udenlandsk baggrund.

Som anført i lovforslagets pkt. 1.1. er det regeringens grundlæggende opfattelse, at tildeeling af indfødsret er af stor betydning både for den enkelte ansøger og for det danske samfund, og at der derfor skal stilles høje krav, der sikrer, at kun personer, som reelt er integrerede og har vist, at de vil Danmark, tildeles indfødsret.

Regeringen finder ikke, at erklæringsadgangen i indfødsretslovens § 3 A, hvorefter unge udlændinge, der er født og opvokset i Danmark, kan erhverve dansk indfødsret ved over for Statsforvaltningen at afgive en erklæring herom, i tilstrækkelig grad sikrer, at personer, som i dag erhverver dansk indfødsret i medfør af bestemmelsen, reelt er integrerede i det danske samfund.

Over for denne gruppe af unge udlændinge stilles der således f.eks. ikke krav om dansk-kundskaber på et vist niveau og kendskab til det danske samfund. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.

Personer, som ikke længere vil være omfattet af erklæringsordningen, vil være henvist til at søge om dansk indfødsret ved naturalisation og skal dermed bl.a. opfylde de krav i relation til dansk kundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, som er en betingelse for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det bemærkes i denne forbindelse, at ud over bestået Prøve i Dansk 3 anses også Folkeskolens afsluttende prøver 9. eller 10. klasse bestået med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) i danskdisciplinerne bortset fra orden for fornøden dokumentation for en naturalisationsansøgers dansk kundskaber, jf. bilag 3.a., nr. 2, til cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

2. Særligt om lovudkastets overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser

Advokatrådet anfører, at det forhold, at indfødsret skal erhverves ved naturalisation, ikke antages at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, men henleder dog opmærksomheden på FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed (Statsløsekonventionen), FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder (Børnekonventionen) og Den Europæiske Konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (Statsborgerretskonventionen).

Dansk Flygtningehjælp beklager den foreslåede ændring. Beklagelsen bygger bl.a. på en bekymring for, om Danmark lever op til internationale konventioner og intentionerne bag dem. Der henvises henholdsvis til FN's konvention af 28. juli 1951 om Flygtnings Retsstilling (Flygtningekonventionen) og konventionens bestemmelser om at lette flygtnings adgang til naturalisation, til bestemmelserne i Statsborgerretskonventionen om at lette erhvervelsen af statsborgerskab for børn samt til bestemmelserne i Børnekonventionen om børns ret til statsborgerskab.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at undgå en krænkelse af menneskeretten – at indfødsretslovens § 3 A ikke ophæves. Instituttet henviser til sit høringssvar af 9. december 2013, og til Statsborgerretskonventionens artikel 6, stk. 4, litra e, hvoraf det følger, at deltagerstaterne i deres lovgivning skal lette erhvervelsen af indfødsret for personer, som er født på deres område, og som har lovligt og fast ophold dér. Det anføres, at hvis § 3 A ophæves, vil personer, der er født og opvokset i Danmark, som regel først kunne søge indfødsret som 18-årige og således først kunne opnå indfødsret efter 18 års ophold, og kun såfremt de opfylder alle de almindelige krav til naturalisation.

Det følger af Statsborgerretskonventionens artikel 6, stk. 4, litra e, at erhvervelsen af indfødsret skal lettes for personer, som er født på medlemsstatens område og har lovligt og fast ophold i det pågældende land. Konventionen regulerer imidlertid ikke, hvorledes den lettere adgang til indfødsret skal udmøntes i praksis. Ifølge punkt 52 i den forklarende rapport til Statsborgerretskonventionen kan medlemsstaterne med henblik på at sikre opfyldelse af konventionens artikel 6, stk. 4, eksempelvis lempe opholdskravet, sagsbehandlingstiden eller gebyrstørrelsen. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet kan i den forbindelse henvise til, at det følger af § 10 i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation, at der gælder et lempet opholdskrav for ansøgere, der er ind-

rejst i Danmark inden det fyldte 15. år. Disse personer kan således som udgangspunkt optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, når de er fyldt 18 år, og vil således ikke skulle opfylde det almindelige opholdskrav i cirkulæreskrivelsens § 7, 2.-3. pkt., hvorefter personer, som er anerkendt som flygtninge, personer, der må sidestilles hermed, og statsløse personer, kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter 8 års uafbrudt ophold, mens andre udlændinge kan optages efter 9 års uafbrudt ophold. Cirkulæreskrivelsens § 10 fortolkes i praksis således, at bestemmelsen tillige omfatter personer, som er født i Danmark.

For så vidt angår Flygtningekonventionen forpligter konventionens artikel 34 medlemsstaterne til så vidt muligt at lette flygtninges optagelse i samfundet og adgang til naturalisation. Staterne skal endvidere bestræbe sig på at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og nedsætte afgifterne og omkostningerne ved denne behandling til det mindst mulige. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet kan i denne forbindelse henvise til, at det følger af § 7 i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation, at personer, der er anerkendt som flygtninge og personer, der må sidestilles hermed, kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter 8 års uafbrudt ophold. Andre udlændinge kan først optages efter 9 års uafbrudt ophold.

For så vidt angår Statsløsekonventionen optages personer, der er født statsløse i Danmark, og som opfylder de særligt lempede betingelser, der kan stilles efter Statsløsekonventionen, endvidere på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, uanset at de almindelige betingelser for naturalisation ikke er opfyldt, jf. § 26 i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

I overensstemmelse med Børnekonventionen optages børn, der er født statsløse i Danmark, ligeledes på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at opfylde de almindelige betingelser for naturalisation, hvis de opfylder de særligt lempede betingelser, der kan stilles efter konventionen, jf. § 17 i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

På baggrund af ovenstående er det Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets opfattelse, at den foreslåede ophævelse af indfødsretslovens § 3 A ikke rejser spørgsmål i forhold til de ovenfor nævnte konventioner.

3. Øvrige spørgsmål

Datatilsynet bemærker, at det bør overvejes, om der i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, som lovforslaget måtte medføre, er anledning til nye anmeldelser af behandling af personoplysninger eller ændringer i de relevante myndigheders eksisterende anmeldelser til Datatilsynet.

Der pågår overvejelser i Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om, hvorvidt lovforslaget giver anledning til nye anmeldelser eller ændring af eksisterende anmeldelser til Datatilsynet.

III. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag svarer med redaktionelle ændringer til det lovudkast, der har været i høring.